

Sygn. akt V Pa 18/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Miniecka (spr.)
Sędziowie:	SSO Marzena Głuchowska SSO Stanisław Pilarczyk
Protokolant:	protokolant Anna Sobańska

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2014r. w Kaliszu

apelacji pozwanego Sądu Rejonowego w B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt IV P 368/12

w sprawie z powództwa **T. M. i S. F.**

przeciwko **Sądowi Rejonowemu w B.**

o wynagrodzenie za pracę

- 1. Zmienia zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 24 maja 2013 roku w ten sposób, że powództwo obu powodów oddala.**
- 2. Nie obciąża powodów kosztami postępowania.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Bełchatowie zasądził od pozwanego Sądu Rejonowego w B. na rzecz powoda T. M. kwotę 1.451,55 zł, a na rzecz powoda S. F. kwotę 1.529,31 zł tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za okres od stycznia do marca 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od daty wymagalności comiesięcznych kwot, nadał wyrokowi w części zasądzonej rygor natychmiastowej wykonalności i orzekł o kosztach sądowych obciążając nimi stronę pozwaną.

Powyższe rozstrzygnięcie oparte zostało na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód S. F. jest sędzią Sądu Rejonowego w B.. Jego wynagrodzenie zasadnicze kształtuje się w III stawce wynagrodzenia zasadniczego. Powód pełni również funkcję zastępcy przewodniczącego wydziału i z tego powodu przysługuje mu dodatek funkcyjny w wysokości 0,24 podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego. W dacie

wniesienia pozwu S. F. miał 18-letni staż pracy i z tego tytułu przysługuje mu dodatek za długoletnią pracę w wysokości 18% wynagrodzenia zasadniczego.

Również powód T. M. jest sędzią Sądu Rejonowego w B.. Otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze wynikające z III stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziów i pełni funkcję zastępcy przewodniczącego wydziału, otrzymując z tego tytułu dodatek funkcyjny w wysokości 0,21 podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego. T. M. w chwili wniesienia pozwu miał 17-letni staż pracy i z tego tytułu przysługuje mu dodatek za długoletnią pracę, w wysokości 17% wynagrodzenia zasadniczego.

Podstawę wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłoszone w „Monitorze Polskim” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W II kwartale 2010 roku to przeciętne wynagrodzenie wynosiło 3 197,85 zł., zaś w II kwartale 2011 roku – 3 366,11 zł..

Ustawą z dnia 22 grudnia 2011 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) wprowadzone zostały zmiany w treści m.in. art. 91 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. Ust. 98, poz. 1070 z późn. zm.), skutkujące „zamrożeniem” wynagrodzeń sędziowskich w 2012 roku na poziomie wynagrodzenia obowiązującego w roku 2011.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012 roku, w sprawie K 1/12, orzekł, iż art. 22 i 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 roku, o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej, są zgodne z przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Nakazem zapłaty z dnia 15 listopada 2012 roku w sprawie IV Np. 29/12 Sąd Rejonowy w Goleniowie zasądził od pozwanego Sądu Rejonowego w Świnoujściu, na rzecz powoda Z. S. kwotę 3 533,46 zł. z ustawowymi odsetkami dla poszczególnych okresów opóźnienia. Powód w tej sprawie jest sędzią Sądu Rejonowego w Świnoujściu, zaś roszczenie dotyczyło kwestii zaniżonego wynagrodzenia sędziowskiego w roku 2012.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji uznał, iż żądania zgłoszone przez powodów są zasadne i jako takie zasługują na uwzględnienie.

Formułując swoje żądania powodowie wskazali na niekonstytucyjność art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. Ust. Nr 291 poz. 1707). Na mocy tego przepisu „zamrożona” została w 2012 roku waloryzacja zasadniczego wynagrodzenia sędziowskiego wynikająca z art. 91 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku, prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. Ust. Nr 98 poz. 1070 z późn. zm.). Zgodnie z tym ostatnim przepisem podstawę wynagrodzenia zasadniczego sędziów w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w „Monitorze Polskim” na podstawie art. 20 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. Ust. 2004 r., Nr 39 poz. 353 z późn. zm.).

Podnosząc zarzut niekonstytucyjności powodowie wskazali, iż ustawa z dnia 22 grudnia 2011 roku została uchwalona bez odpowiedniego *vacatio legis* oraz z naruszeniem przepisów art. 10 ust. 2, art. 186 ust. 1, art. 187 ust. 4, art. 183 ust. 2, art. 110 ust. 3, art. 123 i art. 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W chwili wyrokowania w przedmiotowej sprawie argumenty podnoszone przez powodów w tym zakresie straciły jednakże na znaczeniu albowiem w wyroku z dnia 12 grudnia 2012 roku Trybunał Konstytucyjny w sprawie K 1/12 orzekł, iż art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 roku, o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej, są zgodne z art. 2, art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 88 ust. 1 oraz art. 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a nie są niezgodne z art. 88 ust. 2, art. 216 ust. 5, art. 219 ust. 1 i 2, art. 220 ust. 1 oraz art. 221 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomijając już społeczny wydzźwięk tegoż orzeczenia, stwierdzić należy, iż zgodnie z ustrojem prawnym naszego państwa wyroki Trybunału Konstytucyjnego mają charakter wiążący i rozstrzygnięcie Trybunału jednoznacznie

przesądza, iż argumenty podniesione przez T. M. i S. F., dotyczące niekonstytucyjności „zamrożenia” wynagrodzenia sędziowskiego w 2012 roku, stały się bezprzedmiotowe.

Nie oznacza to jednak, iż roszczenie powodów stało się bezzasadne. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku, prawo o ustroju sądów powszechnych „wysokość wynagrodzenia sędziów sądów równorzędnych różnicuje staż pracy i pełnione funkcje”. Wyłącznym odstępstwem od tej zasady są stawki awansowane, przewidziane przez kolejne ustępy tegoż przepisu. Regulacja art. 91 ust. 1 oznacza ni mniej, ni więcej, iż wszyscy sędziowie sądu równorzędnego (w przypadku sądu rejonowego), na terenie całego kraju, winni mieć takie samo wynagrodzenie zasadnicze. Różnice osiąganego sumarycznie wynagrodzenia miesięcznego wynikać winny jedynie z wysługi lat, piastowanej przez sędziego funkcji oraz tzw. stawki awansowej, którą dany sędzia osiągnął. Tym samym, jeżeli sędziowie kilku sądów spełniają te same warunki formalne, jeżeli chodzi o zajmowane stanowisko, winni osiągać to samo zasadnicze wynagrodzenie sędziowskie.

W ocenie Sądu Rejonowego istotny jest fakt, iż ustawodawca nie precyzuje tytułu, z jakiego wynikać ma wysokość zasadniczego wynagrodzenia sędziowskiego. Oczywistym jest, iż w sposób dorozumiany przyjąć należy, że podstawą ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziów są przepisy ustawy, a konkretnie ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku, prawo o ustroju sądów powszechnych. Jednakże ustawodawca nie wyklucza w sposób zdecydowany innych źródeł ustalenia wysokości tegoż wynagrodzenia, a w szczególności nie wyklucza orzeczeń sądów powszechnych.

Niekwestionowanym jest, iż orzeczenie Sądu Rejonowego w Goleniowie, w sprawie IV Np. 29/12, jeden z sędziów Sądu Rejonowego w Świnoujściu (a więc sędzia zajmujący stanowisko w sądzie równorzędnym z sądem, w którym służbę pełnił powodowie) prawomocnie uzyskał wynagrodzenie za pierwsze półrocze 2012 roku, w wysokości, która obowiązywałaby w tymże 2012 roku, gdyby podwyżka zasadniczego wynagrodzenia sędziowskiego nie została „zamrożona” przez przepis art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 roku o zmianie niektórych ustawy związanych z realizacją ustawy budżetowej. Oznacza to, iż sędzia sądu rejonowego osiągnął inne (wyższe) wynagrodzenie zasadnicze za pracę, niż powodowie.

Okoliczność ta – w świetle uregulowania art. 91 ust. 1 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych – w ocenie Sądu obliguje go do uwzględnienia żądania powodów. Przepis reguluje bowiem jednoznacznie, iż wynagrodzenia sędziów sądów równorzędnych różnicuje jedynie staż pracy i pełniona funkcja. Skoro zatem sędzia innego sądu równorzędnego (a sądowi z urzędu wiadomym jest, iż nie jest to przypadek odosobniony, jednakże ze względów celowości nie widział potrzeby załączania kolejnych wyroku sądowych) uzyskuje inne wynagrodzenie zasadnicze, to wynagrodzenia te winny być ze sobą zrównane. Dlatego też również i wynagrodzenie zasadnicze powodów winno być podniesione do wysokości, która miałyby miejsce, gdyby nie „zamrożenie” wynagrodzeń przepisem art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 roku o zmianie niektórych ustawy związanych z realizacją ustawy budżetowej.

Średnie wynagrodzenie w drugim kwartale 2010 roku, będące podstawą do ustalenia wynagrodzenia powodów w 2011 roku, wynosiło 3 197,85 zł., zaś średnie wynagrodzenie w II kwartale 2011 roku, które winno stanowić podstawą do ustalenia wysokości zasadniczego wynagrodzenia sędziowskiego w 2012 roku, wynosiło 3 366,11 zł.

Oznacza to, iż wynagrodzenie zasadnicze obu powodów, przy uwzględnieniu przysługującej im III stawki zaszeregowania, winno wynosić:

- 7 674,73 zł. w przypadku powoda T. M.;
- 7 944,02 zł. w przypadku powoda S. F..

Odpowiednio wysokość dodatku za wysługę lat winna wynosić 1 304,90 zł. w przypadku T. M. (przy uwzględnieniu dodatku 17%) oraz 1 429,92 zł. w przypadku powoda S. F. (przy uwzględnieniu dodatku 18%).

Również winna wzrosnąć wysokość dodatku funkcyjnego. Odpowiednio do kwoty 707,00 zł. w przypadku T. M. (przy dodatku funkcyjnym wynoszącym 0,21 podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego) oraz do kwoty 808,20

zł. w przypadku powoda S. F. (przy dodatku funkcyjnym wynoszącym 0,24 podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego).

Po zsumowaniu powyższych składników powód T. M. winien osiągać wynagrodzenie w kwocie 9 686,43 zł., zaś powód S. F. – w kwocie 10 182,14 zł.

Mając na uwadze wskazaną powyżej okoliczność Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwoty stanowiące różnicę pomiędzy wypłacanym im wynagrodzeniem, z wynagrodzeniem, które winni osiągać w przypadku nie wprowadzenia art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 roku, o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej.

Odsetki ustawowe dla poszczególnych okresów opóźnienia, określono od pierwszego dnia następnego miesiąca, po miesiącu, w którym winna nastąpić wypłata wynagrodzenia, a kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Od wyroku Sądu Rejonowego apelację wniósł pozwany skarżąc wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego poprzez niezastosowanie przepisów:

1. art. 190 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
2. art. 22 i 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej,
3. oraz niewłaściwe zastosowanie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Mając powyższe na uwadze wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku co do obu powodów i oddalenie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie ze względu na zasadność podniesionego w niej zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Sąd I instancji słusznie stwierdził, iż argumenty podnoszone przez powodów T. M. i S. F., dotyczące niekonstytucyjności „zamrożenia” wynagrodzeń sędziowskich w 2012 roku, stały się bezprzedmiotowe ze względu na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie K 1/12.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 12 grudnia 2012r. w sprawie K 1/12 orzekł, iż art. 22 i 23 ustawy z 22 grudnia 2011r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej są zgodne z przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne co oznacza, że organy administracyjne jak i sądy zobowiązane są je stosować. Trybunał konstytucyjny potwierdził zgodność omawianego przepisu z Konstytucją również w wyroku z dnia 13 czerwca 2013r. (sygn. akt. P 35/12).

Jak wskazał sąd I instancji wynagrodzenia sędziów regulowane są przepisem art. 91 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. prawo o ustroju sądów powszechnych, z którego wynika że wysokość wynagrodzenia sędziów, zajmujących równorzędne stanowiska sędziowskie, różnicuje staż pracy lub pełnione funkcje. Natomiast podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Jednakże ustawą z dnia 22 grudnia 2011r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) wprowadzone zostały zmiany w treści art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju

sądów powszechnych (Dz. U. nr 98, poz.10170 z późn. zm.) skutkujące zamrożeniem wynagrodzeń sędziów w 2012 r. na poziomie wynagrodzenia obowiązującego w 2011 r.

Z art. 22 tej ustawy wynika, że w roku 2012 podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.), stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2010 r. ogłoszone w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego a ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podstawie wynagrodzenia sędziego określonej w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w roku 2012 za podstawę tę przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2010 r. ogłoszone w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Zatem wysokość wynagrodzenia powodów za okres objęty żądaniem pozwu powinna być ustalona przy uwzględnieniu tej regulacji.

Wobec tego zarzut niewłaściwego zastosowania art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych należy uznać za uzasadniony.

Nie można podzielić przyjętego przez Sąd Rejonowy poglądu, że prawomocne orzeczenie jakie zapadło w Sadzie Rejonowym w Goleniowie w sprawie IV Np. 29/12, na mocy którego jeden ze sędziów Sądu Rejonowego w Świnoujściu uzyskał wynagrodzenie za pierwsze półrocze 2012 r., w wysokości, jaka obowiązywałaby w 2012 r., gdyby nie zamrożenie wynagrodzeń sędziów wprowadzone przez art. 22 Ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej, obliguje w świetle uregulowania art. 91 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych do uwzględnienia żądania powodów. Orzeczenie to w postaci prawomocnego nakazu zapłaty zapadło z naruszeniem przepisów prawa – art. 190 ust 1 Konstytucji oraz art. 22 ustawy z 22 grudnia 2011r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej Uprawomocniło się na skutek zaniechania strony pozwanej, której sprzeciw został odrzucony. Stąd też nawet jeżeli nie negować przyjętego poglądu dotyczącego źródeł ustalenia wysokości wynagrodzenia sędziego podkreślić należy, że takim źródłem nie może być orzeczenie, które zapadło sprzecznie z obowiązującą regulacją prawną dotyczącą nowego reżimu obliczania wynagrodzeń sędziowskich w 2012 r. Z treści art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011r. jednoznacznie wynikało, że czasowo zmienione zostały ogólne zasady ustalania wynagrodzeń sędziowskich poprzez przyjęcie, że podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziów w 2012r. stanowić będzie przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2010r. ogłoszone w komunikacie Prezesa GUS zamiast przeciętne wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego w komunikacie Prezesa GUS.

Trafnie wobec tego podnosi skarżący, iż interpretacja art. 91 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych opierająca się na zasadzie równego wynagrodzenia dla sędziów zajmujących równorzędne stanowiska nie może być odnoszona do orzeczenia niezgodnego z obowiązującymi przepisami, zmieniającymi ogólne zasady ustalania wysokości wynagrodzenia sędziów.

Wobec powyższego w wyniku zasadności zarzutów apelacji zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 §1 k.p.c. podlegał zmianie, a żądania powodów oddaleniu.

Jednocześnie na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążenia powodów kosztami postępowania biorąc pod uwagę, iż mieli oni prawo żądać wyjaśnienia ich sytuacji płacowej i poszukiwać w tym zakresie ochrony prawnej skoro wyjaśnienie sprawy zależało od orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.